

10 augustus 2017

Vraag en antwoord Deel 3

Werkgevers en vakbonden zijn met elkaar in overleg over een nieuwe cao. Een belangrijk discussiepunt is de vraag wat een verantwoorde loonontwikkeling is. Onderzoekbureau KornFerry HayGroup (Hay) heeft hiervoor onderzoek gedaan. Werkgevers hebben een filmpje laten maken met uitleg over het onderzoek en het standpunt van de werkgevers. Veel medewerkers hebben naar aanleiding van het filmpje vragen gesteld of opmerkingen gemaakt. In een aantal cao-bulletins

willen deze vragen en opmerkingen van medewerkers beantwoorden.

Bekijk hier het filmpje nogmaals.

Het is toch goed dat de lonen in de afgelopen jaren extra zijn gestegen. Hierdoor kunnen we goede mensen aantrekken en behouden.

Om goede medewerkers aan te trekken en te behouden is het inderdaad belangrijk dat je een goed pakket van arbeidsvoorwaarden hebt. Het is alleen de vraag hoe goed dit pakket moet zijn. Alle bedrijven willen goede mensen aantrekken en behouden en zijn daarvoor bereid te betalen. In die zin zijn de waterbedrijven niet bijzonder. Deze kosten zie je terug in de beloningsvergelijking met de Algemene Markt. Waar we over na moeten denken is hoeveel wij nog extra willen belonen dan de andere bedrijven om die goede mensen aan te trekken en te behouden. Je kunt immers niet eindeloos maar doorgaan met het extra verhogen van je arbeidsvoorwaarden. Op een gegeven moment is goed ook goed genoeg. In een beloningsbeleid leg je vast wanneer het beloningsniveau goed genoeg is.

Wat zou dan een goed beloningsniveau zijn?

Dat is de vraag waarop we nog een antwoord moeten vinden. Dit willen we samen met de vakbonden bespreken en hier afspraken over maken. Die afspraken vormen het beloningsbeleid. Hiermee weten we vooraf wat de ruimte is voor loonsverhogingen. Daarmee maken we toekomstige loonstijgingen ook uitlegbaar. We hebben dan vooraf de regels bepaald in plaats van dat we achteraf naar een rechtvaardiging moeten gaan zoeken. Het zonder enige visie blijven verhogen van de lonen past niet bij ons soort bedrijven.

Hoe zo past het niet bij ons soort bedrijven? Een waterbedrijf is toch een bedrijf als elk ander bedrijf?

Nee niet helemaal. Waterbedrijven hebben een bijzondere positie. Wij hebben een belangrijke taak, namelijk ervoor zorgen dat mensen en bedrijven altijd de beschikking hebben over kwalitatief hoogwaardig en betaalbaar drinkwater. Wij zijn de enige die dat kunnen leveren. In die zin zijn wij monopolisten en daardoor zijn onze afnemers van ons afhankelijk. Dat maakt ons speciaal. Andere bedrijven om ons heen werken veel meer in een marktsituatie. Als zij producten of diensten met onvoldoende kwaliteit leveren of deze tegen een veel te hoge prijs aanbieden, kan een afnemer besluiten om naar een andere leverancier te gaan. Dit is de marktwerking die ervoor zorgt dat prijs en product in een redelijke

verhouding blijven. Bij water bestaat deze marktwerking niet. Een afnemer kan niet zomaar naar een andere waterbedrijf stappen als hij het niet eens is met de prijs. Onze speciale positie betekent dus dat wij ook een speciale verantwoordelijkheid hebben. Wij moeten onze diensten kunnen aanbieden voor een aanvaardbare prijs. Dat betekent ook dat wij moeten kunnen uitleggen waarom de prijs die afnemers moeten betalen aanvaardbaar is. De prijs van water wordt mede bepaald door de loonkosten. Het is dus aan ons om uit te leggen waarom de loonkosten zijn zoals ze zijn. Om die reden doen we een beloningsonderzoek en willen werkgevers een verantwoord beloningsbeleid.

Werkgevers proberen medewerkers een schuldgevoel aan te praten door te stellen dat ze teveel verdienen!

Het gaat hier niet om schuld. Het gaat om timing. De waterbedrijven hebben in de afgelopen jaren weinig last gehad van de economische crisis. Wij konden de lonen dus gewoon verhogen terwijl andere bedrijven die wel last hadden van de crisis de lonen sterk moesten matigen. Nu de crisis voorbij is, is het ook niet vreemd dat de vakbonden bij die bedrijven de lonen extra willen verhogen om de achterstand wat in te halen. De waterbedrijven hebben met de loonsverhogingen in het verleden vooropgelopen. Het is daarom niet gek om nu iets minder hard te lopen om te zorgen dat de rest van Nederland ons weer een beetje inhaalt. We hoeven toch immers niet altijd ver aan kop te blijven lopen!

Moeten wij weer het braafste jongetje van de klas zijn?

De waterbedrijven hebben een hele goede naam. Mensen kunnen altijd op ons vertrouwen. Op een goede naam moet je heel zuinig zijn. Vertrouwen komt te voet en gaat te paard zegt men. We leven in een tijd waarin mensen om transparantie vragen. Zijn zaken onvoldoende transparant dan volgt vaak een heftige sociale reactie. Denk aan de reacties over de riantie uittredingsregelingen bij de Belastingdienst of de vergoedingen van Europarlementariërs. Of de hoogte van declaraties van sommige politici.

Ben erg benieuwd of de werkgevers met dit filmpje hun doel bereiken. Namelijk draagvlak creëren om te komen tot een afbouw. Of dat werknemers er toch anders over denken. En wat hun ideeën daar bij zijn.

Even voor de duidelijkheid. Werkgevers willen het verschil tussen de lonen van de Algemene Markt en de loonlijn van de waterbedrijven verkleinen. Dit is iets heel anders dan het afbouwen van lonen! Dat laatste zou een verslechtering van de arbeidsvoorwaarden zijn. Dat is niet de bedoeling. Werkgevers willen de lonen helemaal niet verlagen. Werkgevers willen de lonen bij de waterbedrijven even iets minder hard laten stijgen dan de rest van Nederland. Op deze manier wordt de voorsprong die de waterbedrijven in de afgelopen jaren hebben opgebouwd, wat ingelopen door de rest van Nederland. Minder meer dus.

Werkgevers hopen en verwachten inderdaad dat hier draagvlak voor bestaat bij medewerkers. Werkgevers geloven niet dat de medewerkers alleen voor hoge beloningen bij de waterbedrijven zijn gaan werken, maar allereerst trots zijn op het mooie en verantwoordelijke werk dat zij doen. Natuurlijk hoort daar een fatsoenlijke beloning tegenover te staan. Werkgevers geloven dat de medewerkers vanuit hun maatschappelijke verantwoordelijkheid ook vinden dat de lonen bij de waterbedrijven moeten aansluiten bij de markt.